

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XXVIII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

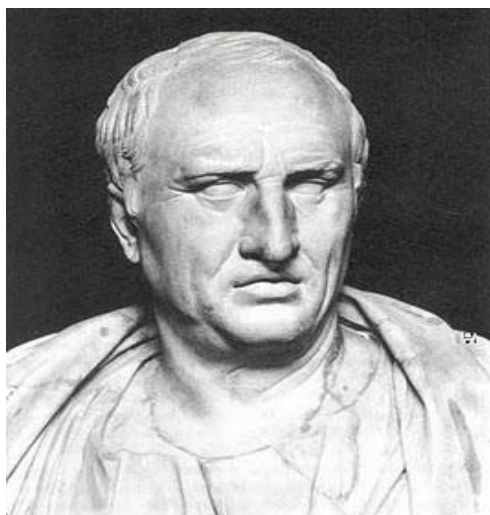
Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ,
στη διεύθυνση:

http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/latinika/ypost_yliko_c_lyk.html

ΜΑΘΗΜΑ XXVIII (Lectio duodetricesima) ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΕΝΟΣ ΔΡΑΠΙΕΤΗ ΔΟΥΛΟΥ

Για τον Κικέρωνα (ζωή και έργο του), βλέπε:

- Εισαγωγή βιβλίου Β' τάξης: Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας – Κλασική εποχή: βλ. α. Οι χρόνοι του Κικέρωνα, σελ.16
- Εισαγωγή μαθήματος XXVIII, βιβλίο Γ' τάξης, σελ.51
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B127/619/3998,17914/>

Marcus Tullius Cicero (106 π.Χ. - 43 π.Χ.)

Ρήμα eo, ii(ivi), itum, ĩre, δ': πορεύομαι

Βλ. ΛΓ σελ. 86-88

Λεξιλόγιο

Aesopus -i: Αίσωπος / noster, nostra, nostrum (αντων. κτητ.): δικός μας / servus -i, αρ.2: δούλος / notus -a -um: γνωστός (< cognosco) / cognosco, -gnoni, -gnitum, -gnoscere, γ': γνωρίζω / fugio, fugi, fugitum, fugere, γ': τρέπω σε φυγή, φεύγω / apud (πρόθ.) + αιτ.: κοντά σε / paucus -a -um: λίγος, μικρός / mensis -is, αρ.3: μήνας / pro (πρόθ.) + αφ.: (εδώ:) ως, σαν / liber -era -erum: ελεύθερος / inde (επίρρ.): από εκεί / in (πρόθ.) + αιτ.: σε, προς... (εις τόπον κίνησις) / abeo, -ivi(ii), -itum, -ire, δ': φεύγω / postea (επίρρ.): μετά / quidam, quaedam, quiddam (quoddam) (αόρ. αντων.): κάποιος / fugitivus -i, αρ.2: δραπέτης / littera -ae, θ.1: γράμμα (αλφαβήτου) – στον πληθυντ.: γράμματα (= λογοτεχνία), επιστολή / homo -inis, αρ.3: άνθρωπος / comprehendo, -ndi, -nsum, -ndere, γ': συλλαμβάνω / custodia -ae, θ.1: φυλακή / trado, -didi, -ditum, -dere, γ': παραδίδω, αναφέρω / investigo, α': αναζητώ τα ίχνη / quaeso, quaesere, γ': παρακαλώ / summus -a -um (υπερθ. του superus -a -um): ύψιστος, πάρα πολύ μεγάλος / diligentia -ae, θ.1: φροντίδα / vel (σύνδ.

διαζ.): ή / mitto, misi, missum, mittere, γ': στέλλω, ρίχνω / redeo, -ivi (-ii), -itum, -ire, δ': επιστρέφω / deduco, -duxi, -ductum, -ducere, γ': οδηγώ, φέρνω / nolo, nolui, nolle: δεν θέλω, αρνούμαι / noli + απαρ.: βλ. XXV (προστακτ.) / specto, α': κοιτάζω, προσέχω / quantus -a -um (ερωτημ. αντων.): πόσος, πόσο μεγάλος / parvus -a -um: μικρός / pretium -ii(i), ουδ.2: αξία / nihil (αόρ. αντων.): τίποτα / propter (πρόθ.) + αιτ.: εξαιτίας / scelus -eris, ουδ.3: έγκλημα / audacia -ae, θ.1: τόλμη, θράσος / tantus -a -um (δεικτ. αντων.): τόσος / dolor -oris, αρ.3: πόνος, (εδώ:) οργή / afficio (adficio), -feci, -fectum, -ficere, γ': περιβάλλω / ut (σύνδ. συμπερ.): ώστε / gratus -a -um: ευχάριστος / recuperatio -onis, θ.3: επανάκτηση

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1) Να γράψετε τη μετάφραση του κεφαλαίου XXVIII.

2) Να συμπληρώσετε:

abeo: α' εν., β' πλ., γ' πλ. ορ. ενεστ.

redeo: β' εν., α' πλ., γ' πλ. ορ. μέλλ.

pereo: γ' εν., α' πλ., β' πλ. υποτ. παρακ.

transeo: α' εν., γ' εν., β' πλ. υποτ. υπερσ.

eo: α' εν., β' εν., γ' πλ. υποτ. παρατ.

pereo: ονομ. + γεν. πληθ. αρσ. μτχ. ενεστ.

transeo: γεν. + αφαιρ. εν. θηλ. μτχ. μέλλ.

abeo: απαρέμφ. ενεστ., μέλλ., παρακ.

3) Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των τύπων: fugit, cognovisset, comprehendit, tradidit, mittis, sit, adfectus est, possit

4) Να αντικαταστήσετε την υπογραμμισμένη λέξη/φράση με αυτή της παρένθεσης κάνοντας τις αναγκαίες μεταβολές:

- Aesopi servus Roma (Europa) Athenas (Asia) fugit.
- Licinus Athenis (Ephesus) apud Patronem paucos menses fuit, inde in Asiam (Athenae) abiit.
- Postea Plato hominem comprehendit et in custodiam Ephesi (Roma) tradidit.
- Tu hominem investiga et vel Romam (Italia) mitte vel Epheso (Asia) rediens tecum deduc.

5) Να μεταφέρετε στα Λατινικά:

- Από την Κόρινθο έφυγε κάποια μέρα στην Ιταλία.
- Θα επιστρέψει στο σπίτι του μαζί με τα παιδιά του.
- Είναι στις Σάρδεις, αλλά φεύγει για την Ελλάδα.
- Τρεις μέρες ο στρατός πολεμούσε. Την τέταρτη νίκησε τους βαρβάρους.

6) Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.
Athenas, spectare, audaciam, fugitivum

7) Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:

- ομόριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
- παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Ισπανικά κτλ)

- 8) Ο Marcus Tullius Cicero (106 π.Χ. - 43 π.Χ.) υπήρξε μια από τις σπουδαιότερες φυσιογνωμίες των γραμμάτων και της πολιτικής της Ρώμης. Να γράψετε λίγα λόγια για τη ζωή και το έργο του.